Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 71.932 van 19 februari 1998

A. 54.559/XIII-60
A. 54.643/XIII-61

In zake : **1. de Naamloze Vennootschap CODITEL BRABANT,**

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Antoine BRAUN en Mr. Fernand de VISSCHER, advocaten, Tervurenlaan 268 A 1150 Brussel,

2. de Intercommunale Maatschappij voor de verbreiding van de televisie, afgekort als **BRUTELE,**

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Jacques PUTZEYS, Mr. Xavier LEURQUIN en Mr. Alain VERRIEST, advocaten, Sint-Bernardusstraat 98 1060 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door :
1. de Minister van Telecommunicatie,
2. de Minister van Wetenschapsbeleid,

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Alain BERENBOOM, advocaat, Florencestraat 13 1000 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 15 november 1993 ingediende verzoekschrift, waarbij de naamloze vennootschap CODITEL BRABANT de nietigverklaring vordert van :

1. het koninklijk besluit van 16 september 1993 tot vaststelling van de inwerkingtreding, voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, van hoofdstuk II van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie;

2. het ministerieel besluit van 17 september 1993 houdende verbod tot verdeling van het programma "Cartoon" van het station "The Cartoon Network Ltd" en van het programma "Turner Network Television" van het station "Turner Network Television Limited" in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad;

Gezien het op 16 november 1993 ingediende verzoekschrift, waarbij de intercommunale maatschappij voor de verbreiding van de televisie, afgekort als BRUTELE, de nietigverklaring vordert van het voornoemde ministerieel besluit van 17 september 1993;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevrouw HAUBERT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 27 maart 1996 tot samenvoeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 27 maart 1996 waarbij de neerlegging van de dossiers en van het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 25 oktober 1996, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 11 december 1996, de datum waarop zij voor onbepaalde tijd is uitgesteld;

Gelet op de beschikking van 12 september 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 23 oktober 1997;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. F. de VISSCHER, advocaat, die voor de eerste verzoekende partij verschijnt, van Mr. A. VERRIEST, advocaat, die voor de tweede verzoekende partij verschijnt, en van Mr. A. JOACHIMOWICZ, loco Mr. A. BERENBOOM, advocaat, die voor de verwerende partijen verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevrouw HAUBERT, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen :

1. De verzoekende partijen zijn kabelmaatschappijen die via hun kabelnetwerken zorgen voor de distributie van programma's van zowel nationale als buitenlandse televisiezenders bij hun abonnees, meer in het bijzonder in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Zij zijn vragende partij om de programma's "Cartoon" van de zender "The Cartoon Network Limited" en "Turner Network Television" van de zender "Turner Network Television Limited" te mogen uitzenden. Beide zenders behoren toe aan maatschappijen die in Groot-Brittannië gevestigd zijn, meer bepaald in Londen ("The Cartoon Network Ltd" en "Turner Network Television Ltd", afgekort als T.N.T., die beide dochtermaatschappijen zijn van de moedermaatschappij "Turner Entertainment Networks International Ltd", afgekort als TENIL) en die deel uitmaken van de Amerikaanse groep Turner.

Die maatschappijen hebben van de bevoegde Britse instantie, de "Independent Television Commission", afgekort als I.T.C., een vergunning gekregen voor een radio-omroepdienst via Britse satellieten, die alleen bestemd is voor buitenlandse zenders ("non-domestic satellite service licence"), en die nodig is om de voornoemde programma's tegen betaling te kunnen uitzenden. Deze programma's bestaan in hoofdzaak uit producties die in de V.S.A. zijn gemaakt en waarvan de rechten in handen zijn van de Turner-groep : voor de zender "The Cartoon Network Limited" gaat het om de grote Amerikaanse tekenfilmklassiekers uit de verzameling van de distributiehuizen M.G.M., Warner Bros en Hanna-Barbera (14 uur/dag); de zender "Turner Network Television Limited" zendt de

filmklassiekers uit, afkomstig van M.G.M., Warner Bros., Columbia, Paramount en United Artists.

Sedert 17 september 1993 worden die programma's vanuit Groot-Brittannië in Europa uitgezonden via de Astra 1C-satelliet en kunnen ze ontvangen worden door eenieder die over een schotelantenne beschikt.

2. Op 6 september 1993 heeft de raad van bestuur van de Intercommunale Maatschappij voor de verbreiding van de televisie, afgekort als BRUTELE, de beslissing genomen om de voornoemde programma's via haar netwerk uit te zenden in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

3. Op 17 september 1993 heeft de naamloze vennootschap CODITEL BRABANT een overeenkomst gesloten waarbij zij zich ertoe verbonden heeft om via haar kabelnetwerk het programma "T.N.T. & Cartoon Network" uit te zenden, dat samengesteld is uit de twee voornoemde programma's.

4. Op 17 september 1993 is de N.V. CODITEL BRABANT in kennis gesteld van het koninklijk besluit van 16 september 1993 tot vaststelling van de inwerkingtreding, voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, van hoofdstuk II van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie (Belgisch Staatsblad van 18 september 1993), dat de eerste handeling uitmaakt waartegen beroep wordt ingesteld bij verzoekschrift A. 54.559/XIII-60.

Diezelfde dag zijn de verzoekende partijen in kennis gesteld van het ministerieel besluit van

17 september 1993 houdende verbod tot verdeling van het programma "Cartoon" van het station "The Cartoon Network Ltd" en van het programma "Turner Network Television" van het station "Turner Network Television Limited" in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, dat de tweede handeling is waartegen beroep is ingesteld bij verzoekschrift A.54.559/XIII-60 en de enige handeling waartegen beroep is ingesteld bij verzoekschrift A.54.643/XIII-61.

5. Nadat de verzoekende partijen in kort geding gedagvaard zijn door de maatschappij naar Engels recht "Turner International Sales Limited", heeft de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel bij beschikking van 26 oktober 1993 geoordeeld dat de voornoemde besluiten onwettig waren en heeft hij de verzoekende partijen gelast het programma "T.N.T. & Cartoon Network" te verdelen, op verbeurte van een dwangsom ten belope van een miljoen BEF voor elke dag vertraging. Met ingang van 27 oktober 1993 hebben de verzoekende partijen de voornoemde programma's daadwerkelijk uitgezonden in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Aangezien de Belgische Staat derdenverzet heeft ingesteld tegen die beschikking van 26 oktober 1993, heeft de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel zijn beslissing herzien en heeft hij bij beschikking van 29 november 1994 besloten om de uitzending van het programma "T.N.T. & Cartoon Network" op te schorten, op verbeurte van een dwangsom, en tevens twee prejudiciële vragen voor te leggen aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

6. Die beschikking is herzien bij een arrest van het hof van beroep te Brussel van 6 april 1995, waarin wordt gesteld dat de vergunning die door het Verenigd Koninkrijk is verleend aan de maatschappij Turner, ten einde de programma's "TNT" en "Cartoon

Network" uit te zenden, op het eerste gezicht in overeenstemming was met richtlijn 89/552/EEG "televisie zonder grenzen" en een voldoende rechtvaardiging inhield om het programma uit te zenden, gelet op het feit dat een tweede controle in ons land uitgesloten leek op grond van dezelfde motieven als die welke bij die richtlijn geharmoniseerd zijn. Dat arrest heeft de voornoemde beschikking teniet gedaan, waardoor bijgevolg de prejudiciële vraag die daarin besloten lag, is weggevallen.

7. De Commissie van de Europese Economische Gemeenschap heeft een beroep ingesteld tegen het Verenigd Koninkrijk (beroep van 28 juli 1994; Zaak C-222/94, Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, nr. C 275 van 1 oktober 1994, blz. 16) inzake het door I.T.C. uitgeoefende administratief toezicht met betrekking tot de vergunningen van het type "non-domestic satellite service licence", en een beroep tegen de Belgische Staat (beroep van 13 januari 1995; Zaak C 11/95, Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, nr. C-54 van 4 maart 1995, blz. 10), inzonderheid omdat in de Franse en in de Vlaamse Gemeenschap een regeling van voorafgaande vergunningen is ingesteld voor de doorgifte, via de kabel, van televisie-omroepuitzendingen vanuit andere Lid-Staten, hetgeen in strijd is met artikel 2.2 van de voornoemde richtlijn 89/552/EEG.

8. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft bij arrest van 29 mei 1997 geantwoord op twee prejudiciële vragen omtrent de interpretatie van de voornoemde richtlijn, welke vragen aan het Hof gesteld waren door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel;

Overwegende dat de eerste verzoekende partij ter zitting heeft gevraagd dat de nietigverklaring van het koninklijk besluit van 16 september 1993 zou worden beperkt tot de inwerkingtreding van de enkele artikelen 2, 3 en 8, § 1, van de wet van 6 februari 1987; dat die artikelen zoals ze thans van kracht zijn, als volgt zijn gesteld :

" Art. 2. Niemand mag een radiodistributie- of een teledistributienet aanleggen en exploiteren, zonder de schriftelijke vergunning van de Minister te hebben bekomen.

Deze vergunning kan enkel worden verleend voor het overbrengen van klank- en televisieprogramma's. Zij kan worden ingetrokken in geval van inbreuk op deze wet of op de uitvoeringsbesluiten ervan.
Het instituut is belast met het technisch onderzoek van de vergunningsaanvragen.

De vergunning vermeldt het exploitatiegebied, de programma's alsmede de frequenties waarop zij worden overgebracht.

De Koning bepaalt de voorwaarden die door de aanvrager van een vergunning moeten worden vervuld.

Art. 3. De vergunning bedoeld in artikel 2 is niet vereist voor de oprichting van een collectieve antenne uitsluitend ten behoeve van houders van ontvangtoestellen verblijvende in :

1° kamers of appartementen van eenzelfde gebouw;

2° gegroepeerde gebouwen van eenzelfde eigenaar;

3° woningen die op initiatief van een vennootschap of een instelling die de sociale woningbouw bevordert, tot een gemeenschappelijk geheel gegroepeerd zijn, mits het aantal ervan vijfhonderd niet overschrijdt;

4° gegroepeerde woningen waarvan het aantal vijftig niet overschrijdt;

5° caravans of op percelen van eenzelfde camping.

(...)

Art. 8. § 1. De Koning stelt de verordeningen van algemeen bestuur en de politieverordeningen vast

betreffende de aanleg en de exploitatie van de radiodistributie- en de teledistributienetten.

(...)";

Overwegende, wat betreft het koninklijk besluit van 16 september 1993, de eerste bestreden handeling, dat de eerste verzoekende partij een middel ontleent, het vijfde van haar verzoekschrift, aan de schending van de artikelen 7 en 59 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en van artikel 2.2. van richtlijn 89/552/EEG van 3 oktober 1989 van de Raad betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de Lid-Staten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten; dat volgens haar de bestreden handeling een vergunningensysteem invoert (artikel 2 van de wet van 6 februari 1987) dat de doorgifte van televisieprogramma's uit andere Lid-Staten van de Gemeenschap reeds vooraf, absoluut en op algemene wijze schaadt, hetgeen strijdig is met de bepalingen die in het middel worden aangehaald; dat de verzoekende partij erop wijst dat aangezien de richtlijn niet is omgezet voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zij zich kan beroepen op de onmiddellijke uitwerking ervan, voor zover de verplichting die eruit voortvloeit duidelijk, nauwkeurig en onvoorwaardelijk is; dat zij erop wijst dat de enige controle die mogelijk is, die is waarin voorzien wordt door artikel 22 van de richtlijn (bescherming van minderjarigen; voorlopige schorsing van de doorgifte na recidive en ongeacht een verwittiging);

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het middel in feite betrekking heeft op de inhoud van de wet zelf, daar de bestreden handeling er uitsluitend uitwerking aan geeft; dat zij betoogt dat het vergunningensysteem dat ingesteld wordt door hoofdstuk II van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en de teledistributienetten en

betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie niet strijdig is met de artikelen 7 en 59 van het EEG-verdrag, aangezien het alleen betrekking heeft op de kabelmaatschappijen gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, noch met richtlijn 89/552/EEG van de Raad; dat in dat opzicht "T.N.T. & Cartoon" volgens de verwerende partij een Amerikaanse televisiezender is, zodat de richtlijn daarop niet van toepassing is, aangezien de vergunning waarover die zender beschikt en die omschreven wordt als "non-domestic satellite service licence" overigens enkel verleend wordt aan buitenlandse televisiezenders; dat zij daaraan toevoegt dat ook al kan worden aangenomen dat "T.N.T. & Cartoon" zich terecht kon beroepen op de richtlijn, hij zich hoe dan ook nog dient te houden aan de verplichtingen die deze richtlijn behelst (inzonderheid artikel 4.1. en 4.2.); dat zij stelt dat zij erop dient toe te zien dat de programma's die door de verschillende omroepen in Brussel worden uitgezonden de op het eigen grondgebied of in Europa geldende bepalingen niet schenden;

Overwegende dat, wat betreft de naleving van de nationale regelgeving, met inbegrip van de gemeenschapsregels die van toepassing zijn op de radio-omroepen, in artikel 2.1. van de voornoemde richtlijn de materiële bevoegdheid van elke Lid-Staat uitsluitend wordt beperkt tot de televisie-omroeporganisaties die onder de bevoegdheid van die Lid-Staat vallen; dat daaruit volgt dat het land van oorsprong instaat voor de controle;

Overwegende dat zij in artikel 2.2 het principe van de wederzijdse erkenning huldigt ten voordele van het vrije verkeer van televisie-uitzendingen; dat voor één enkel geval voorbehoud wordt gemaakt, te weten in artikel 2.2., dat voor de Lid-Staten voorziet in de mogelijkheid om voor bepaalde

welomschreven gevallen de doorgifte van televisie-uitzendingen die artikel 22 van de richtlijn (bescherming van minderjarigen) schenden, tijdelijk te schorsen op grond van een georganiseerde procedure; dat elke Lid-Staat overigens gerechtigd is maatregelen te treffen om te verhinderen dat een verdeler wiens activiteit geheel of gedeeltelijk op het grondgebied ervan gericht is, zich op het vrije verkeer van diensten beroept om zich aldus te onttrekken aan de regels die op hem van toepassing zouden zijn, mocht hij op het grondgebied van die Lid-Staat gevestigd zijn;

Overwegende dat de Lid-Staten door hetgeen wordt bepaald in de artikelen 3, 8 en 19 van de richtlijn, gemachtigd worden om strengere voorschriften vast te stellen voor hun eigen nationale omroeporganisaties (principe van de "omgekeerde discriminatie");

Overwegende dat in de artikelen 4 en 5 van de richtlijn het principe van de "quota's voor Europese producties" wordt vastgelegd, waaraan voorwaarden worden verbonden;

Overwegende ten slotte dat artikel 10 en volgende van de richtlijn gericht zijn op de onderlinge aanpassing van de wetgevingen in de Lid-Staten inzake televisiereclame sensu lato, de bescherming van minderjarigen en het recht van weerwoord;

Overwegende dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in een geschil tussen CODITEL en TURNER als gevolg van een beslissing die de tweede bestreden handeling uitmaakt, bij arrest van 29 mei 1997 het volgende voor recht heeft verklaard :

"1) Artikel 2, lid 1, van richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989, betreffende de coördinatie

van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de Lid-Staten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten, moet aldus worden uitgelegd, dat een televisie-omroeporganisatie onder de bevoegdheid valt van de Lid-Staat waar zij is gevestigd. De oorsprong van de door de televisie-omroeporganisatie uitgezonden programma's of de overeenstemming ervan met de artikelen 4 en 5 van de richtlijn is irrelevant bij de vaststelling van de Lid-Staat onder de bevoegdheid waarvan een dergelijke omroeporganisatie valt ingevolge artikel 2, lid 1.

2) Artikel 2, lid 2, van richtlijn 89/552 moet aldus worden uitgelegd, dat een Lid-Staat zich niet kan verzetten tegen de doorgifte op zijn grondgebied van uitzendingen van een televisie-omroeporganisatie die onder de bevoegdheid van een andere Lid-Staat valt, wanneer deze uitzendingen niet in overeenstemming zijn met de eisen van de artikelen 4 en 5 van deze richtlijn."

Overwegende dat de maatschappij "Turner International Sales Ltd" in Londen is gevestigd en van de Britse autoriteiten een vergunning heeft gekregen om een televisieprogramma, "TNT & Cartoon Network" uit te zenden via de Astra-satelliet; dat daaruit voortvloeit dat, overeenkomstig de voornoemde richtlijn, zoals zij in het bovenvermelde arrest van het Hof van Justitie is uitgelegd, het niet aan de Belgische overheidsinstanties toekomt om zich te verzetten tegen de doorgifte op onverschillig welk gedeelte van het grondgebied, inzonderheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van uitzendingen van een televisie-omroeporganisatie die valt onder de bevoegdheid van Groot-Brittannië, zelfs al zijn die uitzendingen niet conform het bepaalde in de artikelen 4 en 5 van de richtlijn;

Overwegende dat het middel gegrond is;

Overwegende dat de nietigverklaring van het koninklijk besluit van 16 september 1993, voor zover het uitwerking geeft aan de artikelen 2, 3 en 8, § 1, van de voornoemde wet van 6 februari 1987, de nietigverklaring

meebrengt van het ministerieel besluit van 17 september 1993, dat steunt op de bovenvermelde bepalingen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden :

- het koninklijk besluit van 16 september 1993, voor zover het uitwerking verleent aan de artikelen 2, 3 en 8, § 1, van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie;

- het ministerieel besluit van 17 september 1993 houdende verbod tot verdeling van het programma "Cartoon" van het station "The Cartoon Network Ltd" en van het programma "Turner Network Television" van het station "Turner Network Television Limited" in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde koninklijk besluit.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 8.000 frank, komen ten laste van de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Telecommunicatie.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op negentien februari 1900 achtennegentig door:

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
mevrouw	MALCORPS,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Chr. MALCORPS. **M. HANOTIAU.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**